

01 – SÆRAVTALE OM ARBEIDSTID I JERNBANEVERKET

1. Hensikt
2. Gyldighetsområde
3. Arbeidstid
 - 3.1 Ukentlig arbeidstid
 - 3.2 Daglig arbeidstid
 - 3.3 Delt dagsverk
 - 3.4 Nattjeneste
 - 3.5 Fritid
4. Reisetid
 - 4.1 Forholdet til ordinær arbeidstid
 - 4.2 Kompensasjon ved reiser

1. Hensikt

Særavtalen om arbeidstid i Jernbaneverket er inngått mellom Jernbaneverket på den ene side og Norsk Jernbaneforbund, STAFO v/Fellesrådet JBV, NITO Jernbaneverket og Tekna's etatsforening ved JBV på den annen side.

Avtalen omhandler og ivaretar kun de tariffmessige behov partene er enige om ikke ivaretas godt nok i Hovedtariffavtalen (HTA) og Arbeidsmiljøloven (aml.).

Avtalen setter rammer for arbeidstid m.v. for personalet som tilhører avtaleområdet. Avtalepartene forutsetter at reglene praktiseres slik at kravene til fritid, helse, miljø og sikkerhet fullt ut ivaretas, samtidig som arbeidsplan m.v. skal ha som mål å gi en mest mulig rasjonell utnyttelse av personalressursene.

De lokale parter kan avtale andre ordninger innenfor aml. og HTA's rammer. Begrepet lokale parter avklares ifm forhandlinger om ny tilpasningsavtale til Hovedavtalen.

2. Gyldighetsområde

Kap. 3 "Arbeidstid" gjelder for alt turnuspersonale og/eller arbeidstakere med varierende arbeidstid. Med varierende arbeidstid menes natt- og/eller helgearbeid samt personale med tjeneste som strekker seg utenfor normalarbeidsdagen 07.00 til 17.00, eller som er oppsatt med delt dagsverk på arbeidsplan.

For medarbeidere som ikke kommer inn under særavtale om fleksibel arbeidstid i staten, gjelder særavtale om arbeidstid i Jernbaneverket.

Arbeidstakere som normalt har arbeidstid innenfor særavtale om fleksibel arbeidstid i staten, men som i mer enn 14 dager får endret arbeidstid og går etter oppsatt tjenesteplass, kommer innenfor denne avtalen.

Uklarheter avklares lokalt. Oppstår det dissens lokalt, tas saken opp mellom avtalepartene.

De områder som ikke er særskilt omtalt, anses ivaretatt av Hovedtariffavtalens fellesbestemmelser og Arbeidsmiljøloven.

For personalet som ikke kommer inn under avtalen, gjelder Hovedtariffavtalens fellesbestemmelser, samt spesielle bestemmelser for arbeidstakere i administrasjonen.

Ved midlertidig tjenestegjøring i annen stilling, gjelder de arbeidstidsordninger som er fastsatt i vedkommende stilling.

3. Arbeidstid

3.1 Ukentlig arbeidstid

Partene er enige om at arbeidstiden kan gjennomsnittsberegnes ihht. aml. § 10-5 nr. 2, slik at ukene i turnus kan ha forskjellig timetall og fridager pr. uke. Turnusperioden (beregningsperioden) skal være minimum 2 uker. Begrensningen for den enkelte uke er 48 (54) timer.

Det skal ordinært ikke være mer enn 5 dagsverk i gjennomsnitt pr. uke, men ikke mer enn 6 dagsverk i en enkelt uke. De lokale parter kan avtale andre ordninger.

Uken starter mandag kl. 00.00 og avsluttes søndag kl. 24.00.

I forhold til beregningen av den enkelte ukes lengde, regnes uken fra den tid tjenesten begynner mandag til den slutter søndag.

Dagsverk som går over dato regnes til den uken hvor størstedelen av dagsverket faller.

3.2 Daglig arbeidstid

Partene er enige om at dagsverksbegrensningen er 10 timer, dersom arbeidstiden anordnes på arbeidsplan og gjennomsnittsberegning nyttes, jf. AMLs § 10-5 nr. 2.

Dersom reisetid og arbeidstid overstiger 10 timer, skal oppholdet før ny reise/arbeidstid påbegynnes, være minst 8 timer. Dette gjelder ikke personale som har beredskapsvakt.

Det kan også avtales kortere opphold for enkelt tilfeller (opphold mellom 2 dagsverk, men ikke mer enn 3).

Forklaring:

Avsnittet er med fordi det ikke skal settes opp tjeneste hvor arbeidstid og reisetid til sammen overstiger 10 klokke timer, med mindre den enkelte får et opphold på minst 8 klokke timer på det faste stasjoningsstedet. Dersom man bor på midlertidig stasjoningssted, er det midlertidige stasjoningsstedet som utløser hviletidsbestemmelsen på 8 timer.

Reisetid, som nevnt i dette avsnitt er reisetid som kompenseres etter reglene i denne avtales punkt 4.2.

Uavhengig av det oppsatte dagsverkets faktiske lengde, skal det beregnes til minst 5 timer (beregnet tid). Minstedagsverk gjelder ikke for personale som har beredskapsvakt.

3.3 Delt dagsverk

Et dagsverk kan ikke settes opp med mer enn 2 deler, og skal ikke strekke seg over 14 timer. De lokale parter kan avtale andre ordninger innenfor Arbeidsmiljølovens rammer.

Delt dagsverk på hjemmestasjon kompenseres etter Hovedtariffavtalens fellesbestemmelser.

Delt dagsverk på utestasjon kompenseres med kr. 80,- pr time, maksimum kr. 400,- pr. opphold. (På utestasjon menes her tjeneste på midlertidig stasjoningssted). Med opphold menes oppholdet i det enkelte dagsverk. Dette må ikke forveksles med opphold mellom to dagsverk selv om disse faller inn på samme døgnet.

3.4 Nattjeneste

Arbeid mellom kl. 20.00 - 06.00 regnes som nattarbeid. For arbeid (dagsverk) som avsluttes før kl. 24.00 eller påbegynnes etter kl 04.30, gjelder ikke begrensningen som nevnt under.

En arbeidstaker kan settes opp med inntil 4 nattjenester i strekk i første uke.

I den andre uken kan det arbeides inntil 4 nattjenester i strekk.

Etter en tjeneste som beskrevet ovenfor skal det gå minst 2 uker før vedkommende kan settes på ny nattjeneste.

Det skal ikke settes opp mer enn 8 nattjenester i løpet av en løpende 4 ukers periode.

Dersom det er utført mer enn 2 nattjenester sammenhengende, skal det være et opphold på minimum 3 netter før neste nattjeneste.

Tilsatte som går i helkontinuerlig turnus, skal være fri for nattjeneste minst 7 netter etter å ha utført mer enn 2 påfølgende nattjenester.

De lokale parter kan avtale andre ordninger innenfor aml.'s rammer.

Etter arbeidsperioder med mye bruk av nattarbeid avholdes erfaringsmøter mellom de lokale parter.

Oppsatt tjeneste (ikke overtid) som begynner kl. 0300 eller tidligere, kompenseres med nattidsberegning til tjenestens slutt. (Gjelder både nattidsberegning og nattillegg på 45%. "Skumringstillegg" utbetales aldri sammen med nattillegget.)

Overtidsarbeid som påbegynnes kl. 0300 eller tidligere, kompenseres med overtidsgodtgjørelse i henhold til HTA til tjenestens slutt, også for tiden som strekker seg inn på ordinært dagsverk.

Dette betyr overtidsgodtgjørelse (100% frem til kl. 06.00 og deretter 50% på hverdager).

Personale som er oppsatt på beredskapsvakt tilkommer kun overtidsgodtgjørelse til ordinært dagsverk starter.

Overtidsarbeid som påbegynnes senere enn kl. 0300, kompenseres med overtidsgodtgjørelse i henhold til HTA til overtidsarbeidets slutt.

3.5 Fritid

a) Daglig fritid

Den generelle arbeidsfrie perioden mellom dagsverk skal være 10 timer, jf. aml 10.8.3.

Når det er nødvendig for en hensiktsmessig avvikling av tjenesten, kan arbeidsgiveren og arbeidstakernes tillitsvalgte lokalt slutte skriftlig avtale om at den arbeidsfrie perioden skal gjøres kortere enn 10 timer, men ikke kortere enn 8 timer, jf. aml. § 10-8.

b) Helge- og høytidsdager

De lokale parter kan godkjenne at arbeidet ordnes slik at arbeidstakerne har en arbeidsfri periode på minst 8 timer på lør-/søndager, bevegelige helligdager, påske-, pinse-, jul- og nyttårsaften.

Ingen må settes til tjeneste på mer enn 2 helge- og høytidsdager i jul- og nyttårshelgen eller påskehelgen.

De lokale parter kan godkjenne andre ordninger.

Godtgjøring for arbeid på helge- og høytidsdager betyr at arbeid mellom kl. 06.00 - 20.00 utbetales med beregnet tid tillagt 100%.

Dette medfører at det skal utbetales 10 min pr. time i tillegg til oppsatt arbeidstid i turnus, altså både en økonomisk godtgjørelse og en fritidsgodtgjørelse.

Tidsrommet 20.00 – 06.00 utbetales med timelønn tillagt 100 %. (Ikke beregnet tid).

Helge – og høytidsdag

1. og 17. mai samt nyttårsdag, skjærtorsdag, langfredag, påskeaften, 1. og 2. påskedag, Kristi himmelfartsdag, 1. og 2. pinsedag og 1. og 2. juledag:
Beregnet tid i tidsrommet 06.00-20.00 + kompensasjon etter HTA § 15 nr 1, 3 og 4.

Fri på høytidsdag (Ikke onsdag før skjærtorsdag, pinse-, jul- og nyttårsaften)
Forutsetningen for fritidskompensasjon er at ukefridagen eller annen turnusfriday legges på en helge- eller høytidsdag som ikke er søndag.
Kompenseres med ny friday samme uke, eller uke før eller etter.
Hvis ikke kompensasjon gis, beregnes minimum 8,0 t timelønn tillagt 50%.

I den utstrekning tjenestlige hensyn tillater det, skal arbeidstakeren få fri fra kl. 12.00 følgende dager: Onsdag før skjærtorsdag, pinse-, jul- og nyttårsaften. Dersom dette ikke lar seg gjøre av hensyn til tjenesten, utbetales arbeidstakeren timelønn tillagt 100 %. (Ikke beregnet tid)
I tillegg utbetales kompensasjon etter HTA § 15 nr 1, 3 og 4.

Dersom julaften eller nyttårsaften faller på en søndag utbetales 10 min pr. time mellom kl. 12.00 og 20.00 i tillegg til oppsatt arbeidstid i turnus (både en økonomisk godtgjørelse og en fritidsgodtgjørelse) og i tidsrommet mellom kl. 20.00 julaften/nyttårsaften og fram til kl. 06.00 1. juledag/1. nyttårsdag utbetales timelønn tillagt 100 % (Ikke beregnet tid).

c) Ukentlig fritid

Arbeidstaker skal en gang ukentlig ha en sammenhengende fritid (ukefriday) på minst 36 timer, og slik at det alltid inngår et helt kalenderdøgn. Ukefridayen skal tiltres kl. 1700 eller tidligere dagen før, og skal vare til kl. 0500 dagen etter. Slike fridager skal så langt mulig legges til søndager, og i gjennomsnitt minst annenhver søndag.

Ingen kan beordres til ekstraordinær tjeneste på frisøndag mer enn en gang i løpet av en 5-ukers periode. De lokale parter kan godkjenne andre ordninger.

I tillegg til ukefridayen skal det gis en ekstrafriday som skal strekke seg over et helt kalenderdøgn. Denne friday skal såvidt mulig legges i sammenheng med ukefridayen. Ekstrafridayen bør ikke tiltres senere enn kl. 1800, men skal aldri tiltres senere enn kl. 2100, dagen før ekstrafridayen og skal vare til kl. 0300, hvis mulig til kl. 0500, dagen etter. Slike fridager skal fortrinnsvis legges til lørdag og alltid i tilknytning til ukefriday på søndag.

Arbeidsgiver skal så langt mulig sørge for at ekstrafridayen tiltres tidligst mulig dagen før en ekstrafriday.

Når ukefriday legges til søndag, skal ekstrafridayen legges til lørdag. Unntak fra dette må avtales lokalt.

Summen av uke- og ekstrafriday, evnt. summen av 2 ukefridager, skal minimum være 60 timer.

Dersom ikke ukefriday og ekstrafriday tiltres og varer etter avtale, utbetales overtid for minimum minstedagsverk.

Turnusfridager markeres på tjenestelisten med "T" og er fridager utover de lov og avtalebestemte. Slike fridager skal følge kalenderdøgnet. Tjeneste på turnusfridager skal kompenseres som ekstrafridag.

Ved ferie som gis samlet med minst 5 feriedager i strekk, bør ferien tiltres senest kl. 1500 dagen før, og vare til kl. 0600 dagen etter ferien.

Dersom ferie som ikke kan tiltres senest kl. 17.00 dagen før og avsluttes tidligst kl. 06.00 dagen etter, skal arbeid etter kl. 17.00 til tjenestens slutt, og fra tjenestens begynnelse til kl. 06.00, kompenseres som overtid.

d) Ombytte av fridag - Overtidsarbeid på fridag

Dersom en arbeidstaker blir satt til tjeneste på en uke- eller ekstrafridag, skal denne erstattes med en ny fridag senest i løpet av etterfølgende uke. Ved arbeid på uke- eller ekstrafridag, utbetales overtidstillegget i tillegg til ny fridag.

I tilfeller hvor personale får endret arbeidsplan i forbindelse med langtidssykdom, permisjoner, endringer i toggangen eller andre særlige forhold (ved særlige forhold skal dette drøftes i det enkelte tilfelle), vil det være den nye arbeidsplanen som angir fridager. Omlegging-/endring-/fungering på ny arbeidsplan som nevnt her forutsetter at gjeldende varslingsfrister overholdes og at endringen gjelder for minst 4 uker (28 dager).

Ved ferieavvikling (sommerferien) skal endringene gjelde for minst 21 dager (3 ukers ferie).

Overtidsarbeid på fridag kompenseres som minst et minstedagsverk. Dersom overtidarbeidet strekker seg over døgnskille og inn på ny fridag kompenseres dette time for time.

Overtidsarbeid som strekker seg inn på ennå en fridag beregnes time for time.

Ved overtidarbeid som strekker seg fra en fridag og inn på en ny fridag kompenseres dette med en ny fridag, i tillegg til overtidstillegget, dersom tjenesten varer inntil 7 timer og 30 minutter (klokketimer).

Varer tjenesten mer enn 7 timer og 30 minutter (klokketimer) kan dette kompenseres med ytterligere en fridag, i tillegg til overtidstillegget, dersom tjenesten tillater det.

Før ombytte av fridag iverksettes, skal arbeidsgiveren i det enkelte tilfelle drøfte nødvendigheten av det med arbeidstakernes tillitsvalgte.

Ombytte av fridag må ikke gjennomføres som en fast ordning og må kun nyttes i ekstraordinære tilfeller.

Arbeidsgiver plikter å fritta arbeidstaker for ombytte av fridag når denne av helsemessige eller vektige sosiale grunner ber om det. Arbeidsgiver plikter også å fritta arbeidstaker som av andre personlige grunner ber om det, når arbeidet uten skade kan utsettes eller utføres av andre.

Fridager i denne betydning er ukefridag, ekstrafridag, samt turnusfridag.

Ved arbeid på uke- eller ekstrafridag, samt turnusfridag utbetales overtidstillegget i tillegg til ny fridag.

(Alltid 100% overtidstillegg/beregnet tid)

Overtidstillegget i henhold til omlagt tjeneste er beregnet tid.

Dersom ny fridag ikke kan gis senest i løpet av etterfølgende uke, kompenseres dette etter fellesbestemmelsene i Hovedtariffavtalen.

(Blir og anse som tapt fridag).

Av ubekvemstillegg er det kun lør- og søndagstillegg som utbetales når den nye oppsatte vakta faller på slike dager.

e) Omlegging av tjeneste

Midlertidig omlegging av arbeidsplan (turnus) for mindre enn 4 uker er omlagt tjeneste med unntak av ved avvikling av sommerferie. Slik endring kan skje jfr. under. Det er imidlertid en forutsetning at fridagene i den ordinære arbeidsplanen følges. Dersom dette ikke er mulig gjelder reglene i denne avtale 3.5. d. (Ombytte fridager)

Omlegging av tjenesten med kortere varsel enn 14 dager

Omlegging av tjenesten med kortere varsel enn 14 dager kompenseres med overtidstillegg.

Mertid i forhold til ordinært oppsatt dagsverk kompenseres med overtidsgodtgjøring.

Ved omlegging over flere dager / av flere dagsverk i strekk sees tjenesten i sammenheng før mertid som nevnt over beregnes.

Dette betyr at dersom den ordinært oppsatte tjenesten ikke tiltres, men i sin helhet erstattes av ny tjeneste, utbetales overtidstillegget for beregnet tid. "Skumrings-" og nattillegg utbetales ikke når overtidstillegget utbetales. Lør- og søndagstillegg utbetales ordinært.

Omlegging av tjenesten med lengre varsel enn 14 dager

Mertid i forhold til ordinært oppsatt dagsverk/turnus kompenseres med overtidsgodtgjøring.

Alle tillegg for den nye turen gis fullt ut.

Ikke nattillegg for det tidsrom som overtid beregnes.

Ved endring av tjeneste skal vedkommende forespørres personlig.

Ved innkalling til pålagte kurs og møter i arbeidsgivers regi, utbetales turnustilleggene fullt ut.

4. Reisetid

4.1 Forholdet til ordinær arbeidstid

Reisetid ved tjenestereise menes den tid som medgår til reise enten innenfor eller utenfor det oppsatte dagsverket.

Ventetid beregnes som reisetid og defineres som tiden fram til første tilgjengelig kommunikasjonsmiddel.

Reisetid beregnes alltid i klokketimer.

For arbeidstakere som har reise som en del av sitt arbeid, regnes reisetid som arbeidstid.

4.2 Kompensasjon ved reiser

Ved tjenestereise beregnes og kompenseres reisetiden etter HTA's § 8.

For arbeidstakere som har reise som en del av sitt arbeid, beregnes og kompenseres reisetid utenom ordinær arbeidstid etter HTA's § 13.

Ved planlagte arbeider, med varighet på over 3 dager, hvor arbeidet har sitt utgangspunkt fra et midlertidig stasjoningssted skal personale tilbys overnattingsrom dersom arbeids- og reisetid tilbake til det faste stasjoningsstedet den enkelte dag, strekker seg over 12 timer.

Avtalen inngås med virkning fra 01.04.2014 t.o.m 31.03.2015.

Det nedsettes en partssammensatt arbeidsgruppe som skal utrede en framtidig avtale om arbeidstid med frist: 01.12.2014.